

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:
«Підсумки роботи у 2020-2021 навчальному році та основні завдання на 2021-2022 навчальний рік щодо формування контингенту осіб, які навчаються за усіма освітніми та освітньо-науковими рівнями, курсами, формами навчання»

Розглянувши питання «Підсумки роботи у 2020-2021 н.р. та основні завдання на 2021-2022 н.р. щодо формування контингенту осіб, які навчаються за усіма освітніми та освітньо-науковими рівнями, курсами, формами навчання», вчена рада університету відзначає, що в університеті виконується різноплановий комплекс заходів, які спрямовані на формування якісного контингенту здобувачів освіти. Враховуючи, що у 2021 році у порівнянні з 2020 роком відбулось зменшення на 4,8% кількості випускників закладів загальної середньої освіти у місті Суми (1499 осіб у 2020 році проти 1427 осіб у 2021 році) та те, що у 2020 році карантин, направлений на боротьбу з пандемією COVID-19, обмежував виїзд абітурієнтів з міста та області, показники 2020 року можна вважати нехарактерними та не застосовувати їх для порівняння. У той же час результати вступної компанії 2021 у порівнянні з 2019 роком можуть бути в цілому оцінені позитивно. За денною формою навчання по комплексу СумДУ прийом збільшився на 9,6 % (891 особа у 2019 році, 977 осіб у 2021 році) (у базовому навчальному закладу – на 8,4 %, 877 осіб у 2019 році, 951 особа у 2021 році); за заочною формою - по комплексу СумДУ на 10,6 %, по базовому закладу – на 3,7%).

Слід відмітити позитивні приклади профорієнтаційної діяльності, які реалізуються на рівні кафедр та факультетів, а саме: кіберспортивні турніри (кафедра економічної кібернетики, БіЕМ), конференція UP2IT (ЕлІТ), День кар'єри ЄС (кафедра міжнародних економічних відносин, БіЕМ), глобальний віртуальний клас (кафедра управління, БіЕМ) тощо.

Продовжує зростати контингент аспірантів та докторантів університету. У 2021 р. СумДУ отримав на 12,5% більше місць державного замовлення на підготовку докторів філософії (144 місць у 2021 р. проти 128 місць у 2020 р.; за обсягом держзамовлення СумДУ на третій позиції серед ЗВО України). Зростає і контингент аспірантів, що навчаються на умовах повної оплати, зокрема із числа іноземців (станом на 01.10.2021 р. таких аспірантів 132 і 42 відповідно, проти 129 і 29 на аналогічну дату у 2020 р.). Не зважаючи на певне зменшення, тримаються на високому рівні й обсяги набору до докторантури (у 2021 р. зараховано 14 осіб, у 2020 р. – 16 осіб). В цілому загальний контингент докторантів складає 29 осіб, що на 11,5 % більше ніж у 2020 р. У той же час викликає занепокоєння відсутність конкурсу на місця державного замовлення за окремими спеціальностями аспірантури, зокрема природничого та технічного спрямування. Актуальною залишається проблема формування малокомплектних груп за майже половиною програм підготовки докторів філософії. Обмеженою є кількість країн походження іноземних аспірантів, а також коло спеціальностей за якими вони навчаються (спеціальності економічного спрямування та спеціальність «Медицина»).

Продовжується негативна тенденція зменшення показників прийому у магістратуру: за денною, заочною та дистанційною формами здобуття освіти у 2021 р. зараховано 600 магістрів (у 2020 р. – 739). При цьому, кількість випускників СумДУ минулих років та випускників інших закладів вищої освіти, що вступили у магістратуру, зменшилась на 17,1 %. Однією з головних причин є незадовільне складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови значною часткою випускників бакалавратури особливо за заочною формою навчання.

У 2021 р. в травні місяці змінилися умови вступу за освітньою програмою «Державна служба» (запроваджено вступ на основі ЄВІ), що призвело до зменшення контингенту осіб, які зараховані до ЦППО за контрактом з Нацдержслужбою з 35 осіб до 8; за кошти фізичних осіб було зараховано 5 осіб (11 осіб – у 2020 р.).

Враховуючи негативні тенденції щодо змін контингенту здобувачів освіти та керуючись необхідністю забезпечення достатніх кількісних та якісних показників його формування, вчена рада Сумського державного університету постановляє:

1. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам випускових кафедр вживати заходів щодо:

- підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг існуючих бакалаврських та магістерських освітніх програм з урахуванням:
 - відповідності кадрового складу та матеріально-технічних можливостей кафедри умовам акредитації за відповідною освітньою програмою;
 - необхідності розширення практики проведення кафедрами університету конкурсів, конференцій, турнірів та інших заходів профорієнтаційної спрямованості, а також організації діяльності при випускових кафедрах профільних шкіл, гуртків, курсів тощо, що сприяє популяризації та підвищення іміджу спеціальності;
 - необхідності пошуку інших форм участі кафедр у профорієнтаційній роботі (насамперед з використанням соціальних мереж та розширення інших онлайн-форм);

Відповідальні - завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів.

Термін виконання - постійно.

- необхідності формування привабливого іміджу спеціальностей (перегляду змісту освітніх програм) – «обличчя спеціальностей», зокрема шляхом підготовки для кожної освітньої програми «візитної картки» з описом найбільш показових фактів, які рекламують освітню програму, описом інноваційності освітньої програми, можливостей академічної мобільності, поєднання навчання з працевлаштуванням в потужних компаніях, представленням здобутків НПП, студентів тощо в рамках освітньої програми тощо;

Відповідальні - завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів.

Термін виконання – 15.12.2021 р.

- започаткування відповідних ліцензованих спеціальностей та нових освітньо-професійних і освітньо-наукових програм з урахуванням:
 - перспективи затребуваності фахівців на ринку праці у майбутньому з огляду на тенденцій розвитку суспільства до неоіндустріалізації, впровадження концепції Індустрії 4.0, розвитку ІТ-технологій, вирішення екологічних проблем, що визначить найбільш затребувані професії;
 - економічної обґрунтованість впровадження освітньої діяльності враховуючи прогнозоване збільшення контингенту студентів при наборі за новою освітньою програмою не за рахунок перерозподілу наявного контингенту абітурієнтів, а шляхом їх додаткового залучення;
 - існуючих обсягів державного замовлення на загальнодержавному рівні та попиту на освітньому ринку з боку осіб, які виявляють бажання навчатись за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб.

Відповідальні - завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів.

Термін виконання – постійно.

2. Вважати за доцільне започаткувати з 2022-23 рр. підготовку студентів університету за наступними спеціальностями, освітніми програмами

- рівень бакалавратури: «Інформаційні системи та технології», «Кіберспорт і комп'ютерний геймінг», «Середня освіта: Англійська і німецька мова», «Середня освіта: Історія», «Туризм», «Інженерія програмного забезпечення»; Правоохоронна діяльність»

- рівень магістратури: «Фізична терапія, ерготерапія», «Кібербезпека», «Психологія», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Політологія».

Відповідальні - завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів.

Термін виконання – 15.11.2021 р.

3. Враховуючи реалії ринку праці та конкурсну ситуацію серед абітурієнтів під час вступних компаній останніх років, рекомендувати ректорату при формуванні правил прийому вивчити питання припинення прийому на навчання у 2022 р. за спеціальностями, освітніми програмами та формами здобуття освіти, які не мають популярності серед абітурієнтів або програють конкуренцію на ринку освітніх послуг іншим ЗВО, і які за результатами прийому останніх 2-х років призводить до формування малокомплектних груп, не мають поповнення бакалавратури на старших курсах за рахунок прийому осіб на основі молодшого спеціаліста або з числа іноземних громадян:

- рівень бакалавратури (магістратури медичного спрямування): «Громадське здоров'я», «Енергетичне машинобудування»; «Хімія», «Педіатрія», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Середня освіта (Фізика)», «Державні та місцеві фінанси»/«Фінанси та облік в підприємництві» тощо;
- рівень магістратури: «Публічне управління та адміністрування», «Медичне право», «Наука про дані та моделювання складних систем», «Біомедичні прилади та системи», «Металорізальні верстати та системи», «Холодильні машини і установки»/«Компресори, пневмоагрегати та вакуумна техніка», «Прикладне матеріалознавство», «Журналістика»/«Реклама та зв'язки з громадськістю», «Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматика» тощо.

Відповідальний – перший проректор Леонов С.В.

4. З метою стимулювання факультетів, інститутів, фахових коледжів, територіальних центрів дистанційних комунікацій, інших структурних підрозділів, викладачів, співробітників і студентів, що залучаються до профорієнтаційної роботи, з метою формування якісного і достатнього контингенту абітурієнтів, які планують вступати до СумДУ за всіма формами навчання, розробити відповідне положення.

Відповідальні – директор ДДО Мерзляков Ю.С.

Термін виконання – до 01.12.2021 р.

5. Вжити заходів щодо підвищення рівня володіння іноземними мовами випускників бакалавратури, зокрема: провести на онлайн платформі університету тестування студентів 4 курсу за технологіями пробного ЄВІ. Надати рекомендації щодо навчання на курсах підготовки до складання ЄВІ, в т.ч. за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Відповідальні – завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів, директор ЦЗДВН Мелейчук С.С., директор ДДО Мерзляков Ю.С.

Термін виконання – 15.11.2021 р.

6. Вжити заходів щодо підготовки випускників бакалавратури за спеціальностями галузей знань «Соціальні та поведінкові науки», «Журналістика», «Управління та адміністрування», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Міжнародні відносини» до складання єдиного фахового вступного випробування при вступі до магістратури, зокрема:

- у термін до 31.01.2022 р. розробити профорієнтаційну онлайн платформу, що пов'язана з підготовкою ЄФВІ;
- у термін до 28.02.2022 р. провести тестування студентів 4 курсу відповідних спеціальностей на онлайн платформі університету за технологіями пробного ЄФВІ, надати рекомендації щодо навчання на курсах підготовки до складання ЄФВІ, у т.ч. за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб;
- у термін до 28.02.2022 р. запровадити курси підготовки до ЄФВІ за відповідними спеціальностями, в т.ч. за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Відповідальні – завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів, директор ЦЗДВН Мелейчук С.С., директор ДДО Мерзляков Ю.С.

7. Поширити профорієнтаційну роботу на різні категорії потенційних вступників до аспірантури, зокрема: випускників магістратури СумДУ (передусім на учасників конкурсів наукових робіт та олімпіад, членів наукових товариств, наукових гуртків тощо); випускників магістратури інших ЗВО; працівників інших ЗВО, що не мають наукового ступеня та не мають можливості вступити в аспірантуру за місцем роботи; представників керівного складу підприємств, установ, органів державної влади, які мають багатий практичний досвід тощо.

Відповідальні – завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів, директор ІПК Бойко А.О., начальник НТСА Уткіна М.С., директор ДРП Циганюк Д.Л.,

Термін виконання – постійно.

8. З метою розширення контингенту та географії прийому іноземних аспірантів:

- забезпечити ефективне функціонування оновленого англomовного сайту Інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації з постійно поновлюваним інформативним контентом та активним представленням усіх освітньо-наукових програм;
- розробити та забезпечити поширення серед іноземних студентів та фірм-партнерів, що залучають іноземних студентів до СумДУ, рекламно-інформаційної продукції щодо програм підготовки докторів філософії, зокрема англійською мовою;
- проводити системну роботу із пошуку можливостей міжнародної акредитації освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії та організовувати співпрацю з відповідними організаціями;
- активізувати роботу із забезпечення викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому рівні) англійською мовою.

Відповідальні – директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, директор ІПК Бойко А.О., директор ДМО Божко М.О.

Термін виконання – постійно.

9. З метою успішного проходження акредитації у 2022-2023 рр. освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії продовжити практику організації курсів підвищення кваліфікації «Акредитація освітніх програм: нова парадигма» для гарантів програм, членів робочих проектних груп та груп забезпечення із залученням для викладання співробітників, які є членами галузевих експертних рад та членами експертних груп Національного агентства, навчально-організаційного управління СумДУ та інших осіб, які мають відповідний досвід проходження процедури акредитації.

Відповідальні – директор ДРП Циганюк Д.Л., начальник ЦРКП Гордієнко В.П., начальник НОУ Юскаєв В.Б., директор ІПК Бойко А.О.

Термін виконання – постійно.

10. Департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи, Центру заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання, факультетам та інститутам, випусковим кафедрам при організації профорієнтаційної роботи, крім іншого, врахувати необхідність:

- пошуку сучасних форм профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів з використанням усіх можливих он-лайн ресурсів СумДУ;
- постійної підтримки актуальної інформації щодо наявних спеціальностей, майбутніх та проведених заходів, можливостей працевлаштування тощо на офіційних сайтах інститутів/факультетів та випускових кафедр;
- постійного адміністрування офіційних сторінок інститутів/факультетів, центрів та випускових кафедр у соціальних мережах Facebook, Instagram, Tik Tok тощо;
- використання месенджерів Viber та Telegram та створення у них груп для консультування класних керівників, абітурієнтів та їх батьків стосовно вступу до СумДУ;
- більш активного залучення органів студентського самоврядування та студентів до профорієнтаційної роботи за місцем проживання студентів, і, насамперед, за межами Сумської області, в т.ч. через реалізацію проекту «Амбасадор СумДУ».

Відповідальні – директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, проректор з НПР Бріжаний О.В., директор ДДО Мерзляков Ю.С., директор ЦЗДВН Мелейчук С.С.

Термін виконання: постійно.

11. Департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи з урахуванням продовження карантинних обмежень та роботи в формі онлайн конференцій в Україні реалізовувати заходи щодо:

- розвитку загальноуніверситетської профорієнтаційної онлайн платформи abiturient.sumdu.edu.ua;
- розвитку онлайн платформ, що пов'язані з підготовкою до ЗНО та ЄВІ, zno.sumdu.edu.ua та evi.sumdu.edu.ua;
- проведення у співпраці з Управлінням освіти і науки Сумської міської ради, Департаментом освіти та науки Сумської ОДА тренувальних комп'ютерних тестувань з предметів ЗНО для учнів всіх шкіл, студентів фахових коледжів міста та області в он-лайн форматі на платформі zno.sumdu.edu.ua;
- розширення співпраці з відділами освіти ОТГ щодо проведення дистанційних тренувальних ЗНО та організації он-лайн занять з підготовки до ЗНО;
- розширення он-лайн технологій проведення занять в системі підготовки до ЗНО учнів ЗЗСО з віддалених районів Сумської області та інших областей, здобувачів освіти закладів професійної освіти, студентів закладів фахової передвищої освіти.

Відповідальний – директор ДДО Мерзляков Ю.С.

Термін виконання: постійно.

12. Продовжити профорієнтаційну роботу у закладах фахової передвищої освіти інших регіонів України, а саме:

- ✓ розширити перелік та закріпити заклади фахової передвищої освіти Сумської області та інших регіонів України за інститутами (факультетами) у відповідності до спеціальностей підрозділу;
- ✓ запровадити інноваційно-мотиваційні форми співпраці з установами та організаціями, соціальними партнерами на предмет підготовки (перепідготовки) фахівців, у тому числі шляхом утворення нових територіальних центрів дистанційних комунікацій на базі закладів фахової передвищої освіти;

Відповідальні: проректор з НПР Бріжаний О.В., директори інститутів, декани факультетів, директор ЦЗДВН Мелейчук С.С., директор ДДО Мерзляков Ю.С.

Термін виконання: постійно.

13. Розробити та затвердити в установленому порядку план профорієнтаційних заходів щодо залучення вступників СумДУ на навчання за паралельною освітою, в т.ч.

орієнтований на майбутніх вступників.

Відповідальні: директор ЦЗДВН Мелейчук С.С., заступники директорів інститутів, деканів факультетів з заочно-дистанційної форми навчання

Термін виконання: до 31.05.2022 р.

14. ЦЗДВН спільно з відділом з практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів розробити комплекс заходів щодо проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з відділами по роботі з персоналом підприємств та організацій м. Суми та області щодо залучення на навчання у СумДУ.

Відповідальні: проректор з НПП Бріжаний О.В., директор ЦЗДВН Мелейчук С.С., начальник ВПІЗ Євдокимова А.В.

Термін виконання: до 31.01.2022 р.

15. Вжити заходів щодо поширення дистанційної форми навчання, а саме:

✓ завідувачам кафедр, директорам інститутів та деканам факультетів проаналізувати існуючий контент навчальних матеріалів, що забезпечує підготовку за відповідними освітніми програмами дистанційної форми навчання, розробити та подати на затвердження ректору графік поетапної розробки україномовних дистанційних курсів у відповідності до навчального плану дистанційної форми навчання у 2022/2023 н.р.;

✓ розширити пропозиції щодо навчання за дистанційною формою осіб з особливими потребами.

Відповідальні: проректор з НПП Бріжаний О.В., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, директор ЦЗДВН Мелейчук С.С.,

Термін виконання: до 31.12.2021 р.

16. Культурно-мистецькому центру, спортивному клубу (з урахуванням карантинних обмежень) серед пріоритетних напрямків діяльності розглядати посилення роботи щодо залучення шкільної молоді до культурно- та спортивно-масових заходів, (у тому числі з використанням онлайн-технологій), занять в спортивних секціях та мистецьких гуртках СумДУ та спільно з департаментом доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи вжити заходів щодо збільшення частки осіб цієї категорії на курсах СумДУ з підготовки до ЗНО.

Відповідальні – проректори з НПП Король О.В. і Бріжаний О.В., директор ДДО Мерзляков Ю.С.

Термін виконання - протягом року.

Схвалено вченою радою СумДУ.

Протокол №4 від 21 жовтня 2021 р.

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Секретар

Анатолій РУБАН